

att Riksdagen för sin del måtte, utöfver det belopp Kongl. Maj:t i nåder äskat för behöfvandes undsättning i missväxtår, särskildt anordna till de nödställda 400,000 R:dr, deraf 100,000 R:dr utan återbetalningskyldighet och återstoden såsom räntefritt lån att återbetalas under loppet af åren 1870 till och med 1874 med en femtedel årligen, äfvensom att summan efter folkmängden lika fördelas på de trenne Småländska länen.

Och som snar hjälp är dubbel hjälp, anhålles lika vördsamt: att det begärda bidraget måtte sednast i Mars eller April innevarande år ställas till de behöfvandes förfogande.

Om remiss till högloffiga Stats-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 25 Januari 1869.

A. W. Wigardt.

Häruti instämma:

D. Danielsson.

A. S. Sandstedt.

Carl Orre.

Joh. Fr. Kjellson.

P. Petersson.

C. J. Kjellman.

J. Jonasson,
från Kronobergs län.

A. Medin,
från Kronobergs län.

C. J. Bengtsson.

Jöns Pehrsson,
från Kronobergs län.

N:o 83.

Af Herr O. G. Hedengren: Om ändring af 82 och 88 §§ i gällande Konkurslag.

Då edgång såsom medel att inför domstol utröna och bekräfta sanningen af en sak väl aldrig utan nödfall eller trängande behof borde

tillgripas, för att icke nedsätta edens stora vikt och föranleda ett tanklöst och lättsinnigt begagnande af densamma, men vår eljest i så många hänseenden förträffliga Svenska lag beklagligen öfverflödar med eds föreläggande, äfven i sådana fall, der den borde kunna ersättas af annat bevisningsmedel eller till och med vore obehöflig, så synes det mig vara af högsta vikt att söka inskränka edgång till de fall, der den icke kan utan våda undvikas.

Försök hafva i lagstiftningsväg blifvit gjorda att efter hand minska det lagliga svärjandet i konkursmål, genom att i nu gällande lag borttaga det hittills gällande ovilkorliga stadgandet, att *alla* bevakade fordringar, för att afseende å bevakningen skall kunna göras, böra vara med ed fästade och *entlast* bibehålla edgång för den händelse, att sådan af gäldenär eller annan borgenär yrkas, men erfarenheten har visat, att nämnda goda syftemål endast i ringa mån kunnat ernås med nu gällande bestämmelser i Konkurslagen, alldenstund yrkanden om fordringars fästande med ed ofta förekomma i konkursmål endast med beräkning, att borgenärer, i synnerhet aflägsset boende, hvilka icke bedigit sina bevakade fordringar, måtte, genom okunnighet om det gjorda yrkandet, blifva bevakade fordringar förlustige till förmån för öfriga borgenärer, hvarföre ock numera nästan alla fordringar, i likhet med hvad som skedde, innan sednaste Konkurslag emanerade, blifva med ed fästade. Exempel saknas till och med icke derpå, att i konkurs yrkande gjorts om, att *alla* borgenärerna, utan afseende på deras fordringars beskaffenhet, skulle med ed fästa desamma, uppenbarligen endast i afsigt att förskaffa andra fördelar på enskild, om yrkandet okunnig borgenärs bekostnad.

Detta missbruk af edgång borde och kunde med så mycket mera skäl förekommas, som de flesta i konkurs bevakade fordringar äro grundade på så klara och ostridiga fordringsbevis, att desamma skulle kunna af exekutiv myndighet godkännas, och endast undantagsvis fordringar bevakas, hvilka kunna anses vara af tvetydig beskaffenhet.

På grund af hvad jag här ofvån haft äran anföra vågar jag härmed vördsamt föreslå:

att Riksdagen för sin del måtte besluta en sådan ändring i 82 och 88 §§ af gällande Konkurslag, att nämnda paragrafer måtte erhålla följande lydelse:

§ 82. Yrkar gäldenär eller borgenär, att annan borgenär skall sin fordran med ed fästa, och Rätten pröfvar skäl dertill förekomma, vare då denne pligtig att inom honom förelagd och kungjord tid sådan ed

svärja: jag N. N. svär och betygar etc. (paragrafen sedan oförändrad).

§ 88. Borgenär, emot hvilken af Rätten godkändt yrkande om edgång i laga tid och ordning framställt blifvit, vare pliktig att inom en månad efter utgången af den tid, som i 86 § sagd är, sedan han om nämnda tid och det gjorda yrkandet bevisligen underrättad blifvit, till Rätten eller domaren ingifva bevis etc. (paragrafen sedan oförändrad).

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 24 Januari 1869.

O. G. Hedengren.

N:o 84.

Af Herr Johan Olsson: Om skyldighet för kyrkoherdarne att sjelfve bygga och underhålla sina boställen.

Såsom bekant är har socknemenigheten från äldre tider varit skyldig att hålla presten till handa vissa så kallade laga hus, hvilkas antal i lag från äldre tider bestämts till sju, och sedermera alltjemt förblifvit till följd af sednare tiders föreskrifter uti lagbestämmelser. Dessa lagar hafva troligen framkallats af sjelfva tidsförhållandena, uti hvilka det låg, att de andlige, såsom innehafvare af landets förnämsta bildning, skulle få öfverhand öfver vidskepelsen och okunnigheten. På detta sätt lyckades det presterskapet att på allmogen kasta skyldigheten att bygga och underhålla prestgårdarne. Landet var då glest befolkadt och presterna följaktligen mindre väl aflönade, hvarföre detta onus öfvergick till ett oundvikligt ondt, som på den tiden törhända icke kändes så tryckande som i våra dagar. Nu för tiden gestaltar sig denna sak helt annorlunda, då kyrkoherdarne i allmänhet äro väl aflönade och, likasom alla öfrige tjänstemän, icke hafva den ringaste känning af den i landet tillväxande nöden. Att under sådana förhållanden befria pastorerna från